

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Český jazyk a literatura
Název sady vzdělávacích materiálů	Literatura období romantismu
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Michal Hanč
Číslo sady	III/2-2-2-16
Anotace	Materiál zachycuje život a prozaickou tvorbu nejvýznamnějšího českého romantika. K. H. Máchy.
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	2. ročník, třída 2.A, dne 7.11. 2012, Český jazyk a literatura

ROMANTISMUS V ČESKÉ LITERATUŘE

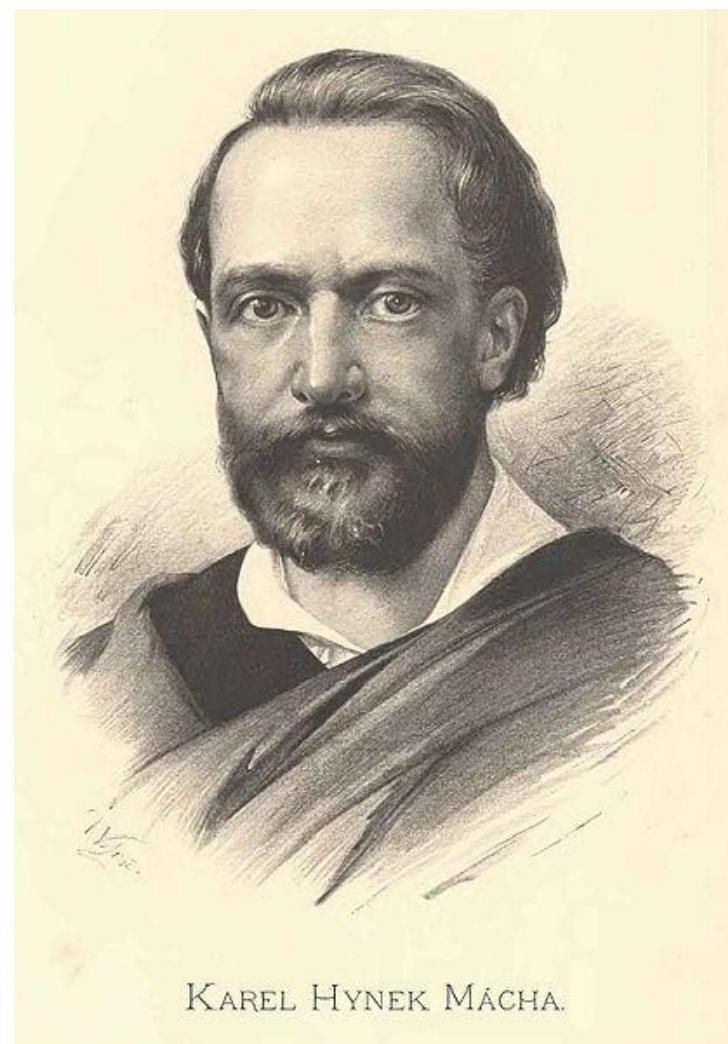

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

romantismus v české lit.

- ve třicátých letech 19. století je český romantismus omezen především na osobnost a dílo jediného autora →

**Karel Hynek
Mácha
(1810 – 1836)**

Karel Hynek Mácha

- básník, prozaik, (dramatik)
- narozen jako Ignác (později si sám změnil na Hynek) Mácha v Praze na Malé Straně
- kvůli finančním problémům se Máchova rodina několikrát stěhovala, nakonec Dobytčí trh (Karlovo náměstí)
- studia na piaristickém gymnáziu, poté na UK filosofie a práva

Karel Hynek Mácha

- člen různých ochotnických a tajných spolků
- rád cestoval (nejčastěji pěšky) českou přírodou, navštěvoval staré hrady zapisoval si je a kreslil do svých deníků; navštívil Krkonoše, dostal se do až do Itálie (Benátky) → odraz v tvorbě

Karel Hynek Mácha

- vztah s Lori (Eleonora) Šomkovou, pronásledoval ji žárlivostí a chtěl si ji vzít jako svobodnou matku svého syna (Ludvík, zemřel 1837)
- o jejich vztahu vypovídá Máchův šifrovaný deník → rozluštěn r. 1884 Jakubem Arbesem

Obr.2

Karel Hynek Mácha

- po dokončení právnických studií (1836)
odchod do Litoměřic jako právní koncipient
→ chystá svatbu s Lori
- těsně před sňatkem zemřel v Litoměřicích,
kde byl také pohřben, na cholera
- v říjnu 1938 byly jeho ostatky exhumovány
a v květnu 1939 uloženy na vyšehradském
hřbitově → manifestace proti nacismu

próza

Karel Hynek Mácha

básnická próza Pout' krkonošská

(1833 – 34)

→ hl. hrdinou je poutník, který se na vrcholu Sněžky dostává do kláštera

→ zde vidí zemřelé mnichy, kteří ožívají na jeden den v roce

→ odmítají však pochybnou životní existenci

→ čít. s. 34

Karel Hynek Mácha

historická próza Křivoklad (součást nedokončeného román. cyklu Kat, 1834)

→ vztah mezi králem Václavem IV. a jeho katem, přemyslovským levobočkem, je odhalován jako tragédie obou hrdinů

→ konfrontace postavy krále, který je nespokojen se svým vysokým postavením, a kata, který po něm naopak touží

→ vystupuje zde i Jan Hus, který s katem soucítí

Karel Hynek Mácha

autobiogr. prózy **Obrazy ze života mého**
(1834)

Večer na Bezdězu

povídka **Marinka**

→ hrdinkou krásná talentovaná dívka, žijící v neutěšených chudých poměrech

→ básník se sní seznamuje za její těžké nemoci a po návratu cesty do Krkonoš je už jen svědkem jejího pohřbu (umírá i její otec)

Karel Hynek Mácha

román (lyr.-ep. povídka) Cikáni (1835)

→ postavy nejsou skutečnými cikány, spíše lidé z okraje společnosti, bez vlasti a bez domova

→ italský gondoliér Giacomo touží pomstít se svůdci své milenky Angeliny (hrabě Lomecký)

→ přichází do Čech v převlečení za cikána; s ním přichází i mladý cikán (G. se ho ujal a vychoval)

Karel Hynek Mácha

román (lyr.-ep. povídka) Cikáni (1835)

→ mladý cikán se zamiluje do místní dívky Ley (rovněž zneuctěna hrabětem → smrt)

→ G. zabije Lomeckého, na jehož hrudi se najde dopis s přiznáním, že mladý cikán je jeho syn (odkáže mu majetek)

→ G. je popraven, mladý cikán odchází do světa

Internetové zdroje:

Obr.1

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Karel_Hynek_M%C3%A1cha.jpg

/06-11-2012-23.12/

Obr.2

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eleonora_Somkova_1886.png

/06-11-2012-23.32/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura:

- BALAJKA, Bohuš. *Přehledné dějiny literatury I (do devadesátých let 19. století)*. 5. vyd. Praha: Fortuna, 2001. ISBN 80-7168-717-0
- DOLEJŠÍ, Pavel. *Školní slovník českých spisovatelů*. 6. vyd. Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství: Humpolec, 2005. ISBN 80-86480-58-5
- MACHALA, Lubomír, Eduard PETRŮ a kol. *Panorama české literatury*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1999. ISBN 80-85839-04-0
- PAVERA, Libor a František VŠETIČKA. *Lexikon literárních pojmů*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2002. ISBN 80-7182-124-1
- SOCHROVÁ, Marie. *Čítanka II. k literatuře v kostce*. 2. vyd. Fragment: Havlíčkův Brod, 2005. ISBN 80-7200-974-5

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ